

Inspraak beeldvormende bijeenkomst 20 november

Mijn naam is Dieke Venema, ik ben beeldend kunstenaar en inwoner van Valkenswaard. In mijn praktijk werk ik met een grote diversiteit aan materialen, en ook de steendruk vormt al een aantal jaren een belangrijk onderdeel van mijn werk. Dat materiaalonderzoek is essentieel. Voor mij, maar ook voor veel andere hedendaagse kunstenaars. Het helpt ons om onze praktijken te ontwikkelen en tradities nieuw leven in te blazen.

Ik heb in de afgelopen jaren in verschillende gespecialiseerde werkplaatsen gewerkt: het Textiellab/Textielmuseum in Tilburg, het Europees Keramisch Werkcentrum in Oisterwijk, MAKE Eindhoven en ook bij het Steendrukmuseum in Valkenswaard. Dit zijn plekken waar techniek, kennis en creativiteit samenkomen. Juist die plekken, waar vakmanschap geconcentreerd aanwezig is, zijn van onschatbare waarde voor kunstenaars. Ze bieden toegang tot apparatuur, maar vooral tot mensen met expertise die je nergens anders vindt.

Sectorbreed is er een groeiende vraag naar dit soort werkplaatsen. We zien een sterke hernieuwde belangstelling voor ambacht en maakprocessen. Niet alleen onder kunstenaars, maar ook bij culturele fondsen. Het Mondriaan Fonds, waar ik als adviseur bij betrokken ben, heeft de afgelopen jaren de Ambachtvoucher gelanceerd. Een duidelijk signaal dat ambachtelijke technieken van groot belang zijn voor de ontwikkeling van hedendaagse kunst. Onder andere in mijn werk als adviseur zie ik hoe groot het enthousiasme hiervoor is, en hoe hard zulke plekken nodig zijn.

Het Steendrukmuseum kan, juist in deze tijd, een cruciale rol spelen. Het is een hele mooie aanvulling op de eerder genoemde werkplaatsen die Brabant al rijk is. Een plek waar vakmanschap wordt bewaard en doorgegeven, waar kunstenaars kunnen experimenteren, en waar publiek kan zien hoe geschiedenis, hedendaagse kunst en techniek elkaar versterken. De combinatie van een museum en een werkplaats biedt een unieke meerwaarde: het is niet alleen een plek van productie, maar ook van presentatie. Kunstenaars kunnen er werken ontwikkelen en die werken vervolgens direct tonen. Dat is uitzonderlijk, en ook ontzettend inspirerend voor zowel makers als publiek.

Maar de realiteit is dat de grenzen van de huidige locatie zijn bereikt. Wat het museum nú kan betekenen, staat niet in verhouding tot zijn potentie. Als het Steendrukmuseum een rol wil spelen die vergelijkbaar is met bijvoorbeeld het TextielMuseum en het TextielLab in Tilburg, en die ambitie zou m.i. terecht zijn, dan zijn er serieuze stappen nodig. Een nieuwe locatie is geen luxe, maar een noodzakelijke stap. De sectorbrede aandacht voor ambacht maakt dat dit precies het juiste moment is.

De plannen voor een nieuwe locatie bieden een prachtige kans om deze ontwikkelingen letterlijk de ruimte te geven. Ik zie de bouw van een nieuw museum als een voorziening die nationaal en internationaal relevant kan zijn voor kunstenaars, kunstliefhebbers en liefhebbers van ambacht en techniek. Maar daarnaast ook de lokale gemeenschap verrijkt. Dan denk ik onder andere aan de vrijwilligers die zo nauw bij het museum betrokken zijn, aan zijn educatieve functie, en de bijdrage die de bouw van een museum kan leveren aan de manier waarop het Don Bosco park/LTS terrein beleefd wordt. Een fijne, toegankelijke en levendige plek voor ontspanning.

Ik wil benadrukken hoe belangrijk het is dat het museum en de werkplaats met ambitie en zorg voor de toekomst worden ontwikkeld. Het is een investering in cultuur, in vakmanschap, in kunstenaars en in een levendig Valkenswaard.